

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ „ 26 „ „ 18 „ „ 10 „ „
In Străinătate: „ „ 48 „ „ 24 „ „ 12 „ „

DIRECTOR: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCY LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a... 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refuză. — Articoll nepublicat nu se înapoiază
Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este reponsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIJ ZIARLE STREINE

Paris, 10 Martie.

Răspunsul noului împărat german la telegrama de condoleanță a lui Carnot e foarte cordial. Împăratul mulțumește pentru simpatiile ce i se arată din partea Francezilor și speră că relațiile ambelor State vor rămâne amicale.

La înmormintare Carnot va fi reprezentat de un general cu suită. In registrul de condoleanță de la ambasada germană s'au foscis multe persoane oficiale, dar nici un deputat sau senator.

München, 10 Martie.

Prințul regent a primit ieri din San-Remo următoarea telegramă: «In momentul celui mai adânc dureri de pierdere ce am suferit, conțez pe amicitia Ta față cu grijele grele, ce trec acum asupra mea. Frederic. Prințul regent a răspuns prin depeșă: «Adânc mișcat de dureroasa Ta telegramă, mă simt îndemnat a Te exprima ție și împărătesei partea cea mai intimă ce ia la pierdere ireparabilă și a Te ruga să mi conservi amicitia Ta și pe viitor.»

San-Remo, 9 Martie.

Diracția drumurilor de fer a oferit împăratului ca să se urce în tren lângă fabrica de gaz în strada Rossini, ca să evite afluența publicului. Împăratul a mulțumit și refuzat zicând: «Steinil și indigenii mi-au arătat totdeauna atâta simpatie, încât vreau să-mi ia adio de la toți.» Mulți din public plângeau. O italiancă și a ridicat copilul în sus, care a întins împăratului prin fereastra vagonului un buchet de violele, pe care acesta l'a primit foarte mișcat.

Din villa Zirio s'au dus toate lucrurile, afară de florii. Împăratul a dat pentru săraci 3000 franci și pentru fiecare om din garda municipală 50 franci. Darurile pentru demnitarilor orașului sunt la camerierul rămas încă aici. Municipalitatea a decis să mai facă o promenanță, căreia îi va da numele împăratului.

Sofia, 9 Martie.

Guvernul bulgar a adresat prințul de Bismark telegrama următoare: «Guvernul princiar al Bulgarilor a aflat cu durere moartea M. S. Împăratului, gloriuosul fondator al unirii germane, și se asociază la doliul național al imperiului.»

Constantinopol, 9 Martie.

Sultanul a telegrafiat pentru a exprima condoleanțele sale împăratului Frederic și prințului Wilhelm, care l'a telegrafiat despre moartea împăratului.

Munich, 10 Martie.

Trenul imperial a sosit la Munich azi dimineață la orele 8 și 15 m. Împăratul a fost primit de Regina mumă, de generalul conte de Pappenheim și de contele de Werthern, ministru al Prusiei. Împăratul a cărut înfățișare este escelentă, a conversat mult cu Regina. Trenul a plecat la 8 ore 50 m.

Berlin, 10 Martie.

Resturile mortale ale împăratului Wilhelm vor fi transportate la noapte în catedrală, unde corpul va fi expus mai multe zile.

Toți miniștrii au plecat la Leipzig intru întâmpinirea împăratului Frederic, care se va duce d'a dreptul la Charlottenburg.

Sofia, 10 Martie.

Ziarul Slobozia zice că, dacă Turcia și-a trimis nota de simplă condoleanță către Rusia și fără să aibă intenția d'a întrebuința mijloace violente, ea va găsi în Bulgaria niște vasali devotați; alt-fel poporul e decis să lupte pentru apărarea libertății care poate duce la independență.

Ziarul recunoaște ilegalitatea situației prințului față cu tratatul din Berlin, dar zice că cel care a rupt tratatul sunt aceia care la 9 August au furat pe prințul Alexandru.

Viena, 10 Martie.

Ziarele sunt unanime de a recunoaște demnitatea gravă cu care s'a săvârșit schimbarea tronului la Berlin.

Fremdenblatt vede în discursul prințului de Bismarck o puternică manifestare a ade-

văratei cugetări naționale și datoriiilor ce rezultă dintr'ênsa.

Noua Freie Presse zice că testamentul împăratului defunct este și programul împăratului în viață: este politica păcii. Această idee deschide perspective foarte mângâitoare. Alianța Austro-Germană se numără printre temelile politice care nu au fost atinse prin schimbarea tronului.

Deutsche Zeitung insistă asupra discursului d-lui Smolka, polou de origine, ca președinte al Camerei deputaților.

D. Smolka a dovedit că înțelege marile curente ale politicii de Stat.

București, 1 Martie 1888

Știrea despre reîntoarcerea d-lui Ion Brătianu la cârmă, n'am vrut s'o crez.

Nu că lucrul nu s'ar putea face. In țara românească, se comit multe în contra bunului simț. Am văzut multe și mai sfidătoare pentru rațiune.

Dar m'am adus aminte, că în adunarea secretă, ținută ieri sêptemână la Senat, d. Brătianu declarase că nu se va mai întoarce în Cabinet. Am căutat atunci *Voința Națională*, unde se publicase însemnatul discurs pronunțat cu acea ocaziune de d. I. C. Brătianu, și l'am mai citit odată.

Iată ce găsesem într'insul:

«Am declarat deja principelui Ghica când l'am văzut pierzând credința în formarea unui nou Cabinet; l'am zis: «Să'ți iasă din gând că nu vei putea alcătui un minister, căci eu nu mai pot reintra: *Reîntrarea mea ar fi o comedie și aș lipsi țării și Regelui de bună credință.*»

Copiând întocmai după organul oficios, mă întreb acum: Mai este cu putință întoarcerea d-lui Ion Brătianu la cârmă?

Or-ce om cu mintea întreagă va răspunde că nu. Și eu, care consider pe d. Ion Brătianu, ca cel mai cu minte și mai de treabă dintre colectiviști, am fost silit de logică să repet: nu, d. Brătianu nu se mai poate întoarce la guvern. Iar când mi s'a repetit: O să vezi că se întoarce; — a trebuit să replic pe nu se poate și să adaug propriile cuvinte ale d-lui Brătianu: *Reîntrarea sa ar fi o comedie și ar lipsi țării și Regelui de bună credință.*

Nu mai trag din aceste vorbe nici o concluziune. Aștept pină când faptele m'î vor da dreptul să trag concluziuni. Atunci voi analiza *buna credință* a d-lui Brătianu.

* * *

Pină atunci, în ipoteza rațional imposibilă a întoarcerii d-lui Ion Brătianu, voi întreba: — Dar la ce se va mai întoarce d-nia-sa la guvern?

O revoltă morală este în țară în contra administrației sale. Incapacitatea colectivității de a îndestula trebuințele Statului și de a l' duce pe căile consolidării și propășirii, este de toată lumea simțită. Gradul de moralitate al stăpânirii de fapt este așa de scăzut, încât conștiința publică petcețulește în chipul cel mai aspru o sumă de mândrețe colectiviste. Chiar în rindurile clientelei guvernamentale se aud accente de indignare. Și notați bine, că încă învelitoarea ce acopere întreg putrigaiul nu este de tot ridicată. Ce va fi atunci?... D. Ion Brătianu a trebuit să

simță toate astea când s'a retras. La ce s'ar întoarce?

Pentru ca să ținuiască bine învelitoarea peste putrigaiul, pentru ca să înfrunte revolta morală a opiniunii publice, pentru ca să turtească sub greutatea forții brutale deșteptarea conștiinței oneste? Nu cred.

Încercarea ar fi nebună și și-ar lua repede pedeapsa. Virtețul iritațiunii publice ar putea să rostogolească în furia lui nu numai pe colectiviști, dar și sguodie chiar temeliele Statului.

Nu; o asemenea încercare nu este de admis, căci cel d'antăiu care s'ar împotrivi la dinsa ar fi însuși Suveranul.

S'ar mai putea întoarce d. Brătianu — tot în ipoteză vorbim — spre a face tocmai contrariul: adică, pentru a desvălui toate abuzurile, pentru a trâmite judecării pe toți căți s'au făcut vinovați de pedepsele condicii penale, pentru a stârpi corupțiunea, pentru a inaugura *era nouă*?

O ast-fel de închipuire este prea poetică, pentru ca să'î dăm vr'o încredere.

Cine a dovedit atâta incapacitate politică câtă s'a probat de guvernul colectivist, cine a acoperit atâtea abuzuri și s'a întovărășit la o stăpânire de fapt uricicioasă și imorală, nu se poate transforma fundamental dintr'o zi pină în alta. Sunt legi ale firii pe cari nimeni nu le poate răsturna.

D. Ion Brătianu, cu toată omnipotența politică ce a posedat-o de câți-va ani, s'a arătat neputincios de a inaugura un regim modern, de organizarea Statului pe temeiul principiilor din Constituțiune, și de a propaga moralitatea. De unde va mai putea dobândi acum această putere?

Dacă am trăi pe vremea minunilor, ne-am mai putea legăna cugetul și'n astfel de speranțe.

Nu; ceea ce d'insul n'a putut face pină la visita asta și în împrejurările extraordinare de favorabile ce le-a avut, nu va mai putea face d'acum înainte, bêtân și în împrejurări adverse.

* * *

Știu că ceea ce este rațional nu este totdeauna și real în faptele omenești.

Când zic că d. Ion Brătianu nu se poate întoarce la guvern, afirm un adevăr rațional, extras din declarația sa și din închipuirea că d'insul e un om consecvent. Dacă însă totuși d-nia-sa se va întoarce la guvern, nu urmează că concluziunea mea n'a fost dreaptă, ci s'ar învedera că declarația sa a ascuns un neadevăr.

Atunci, dar atunci numai, cel din urmă om din această țară ar avea dreptul să l' califice, și în această împrejurare, cu toată asprimea.

Pină atunci însă, nimeni nu avem dreptul să credem în această știre, tipărită în *Voința Națională* d'aseară:

«Se dă ca pozitiv că noul Cabinet, constituit din nou sub președinția d-lui I. C. Brătianu, se va prezenta mâine înaintea Corpurilor legiuitoare.»

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMANIEI LIBERE.

Petersburg, 10 Martie.

Moartea împăratului Wilhelm a produs o impresiune profundă în toate straturile populației, o dovadă, că recentele evenimente politice n'au știrbit întru nimic iubirea și venerațiunea, de cari se bucura monarhul german la poporul rusesc. Foile publice lungi necroloage încadrate în negru. Insa unele fol nu se pot opri a nu zice, că steaua Germaniei e în apunere.

Berlin, 10 Martie.

Aici toată lumea nu vorbește decât despre marele împărat și despre faptele sale. Prințul de Bismark pare infatigabil; ochii tuturor sunt îndreptați spre d'insul și acum se vede mai bine, de câtă popularitate se bucură. El intrunește calitățile unui bărbat de Stat, și pe ale unui mareșal de Curte, inițiat în toate amănuntele. Aci prezidează consiliul de miniștri, redactează publicațiunile sale, aci conferează cu prințul Wilhelm, spre a dispune apoi sigilarea averii imperiale.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

CRONICA ZILEI

Trenul accelerat din Ițcani a sosit ieri în gara București la ora 12, cu o întârziere de 7 ore între Buzău-R. Sêrat din cauza apelor.

Trecerea Dunării pe la Rusciuc fiind posibilă eri, posta din Constantinopol a sosit cu trenul de la amiază.

Posta pentru Dobrogea, pornită pe la Fetești s'a înapoiat din cauză că n'a putut trece Borcea.

Comunicația între Craiova și Calafat intreruptă, podul peste Jiu fiind rupt de gheață.

Eată răspunsul d-lui dr. Busch, ministrul Germaniei în București, la adresa de condoleanță a Senatului:

«Domnule președinte,

«Am avut onoarea de a primi pe lângă scrisoarea d-v. din 26 Februarie (9 Martie) procesul verbal al ședinței Senatului din această zi, conținând motiunea prin care această înaltă adunare a bine-voit să arate pautea sinceră ce ia la doliul național care a lovit pe Germania.

«Îmi voi face o datorie de a transmite guvernului meu espresiunea simțimentelor Senatului, care va fi nu mă îndoiesc înalt apreciată.

«Bine-voiți, d-le președinte, a primi etc.,

Consiliurile de rezel cari vor avea să judece pe generalul și colonelul Maican, după *Voința* vor fi compuse astfel: Pentru general, din d-nii general Radovici, președinte, generalii V. Crețeanu, Fălcoianu și Arion, membrii. Al cincilea membru va fi saș generalul G. Angelescu, saș generalul Pencovici.

Pentru colonelul Maican, consiliul va fi compus din d-nii general Radovici, președinte; generalii Crețeanu și Fălcoianu și colonelii Mărculescu și Chirțe cu, membrii.

Comunicația pe linia telegrafică Giurgiu-Rusciuc s'a intrerupt din cauză că gheața a luat mai mulți stâlpi telegrafici din insula Ramadan.

Comunicația telegrafică în Bulgaria se face pe la Constanța-Varna.

Se crede că comunicația se va restabili saș printr'un cablu s'au prin o linie întinsă la distanța mare.

D. comerciant P. Suțianu și-a încetat plățile. Magazinul său, care e în calea Victoriei, este închis.

Democratul din Ploesti spune că Mercuri noaptea, pe la orele 11, a isbucnit acolo un foc la fabrica de vax a d-lui Ioan Staia din strada București. Pagubele sunt mari.

Adevărul din Focșani relatează că în comuna Anghelști, plasa Răcăciuni, în noaptea de 22 spre 23 curent, necunoscuți fă-

cător de rele, introducându-se în casa locuitorului Iosif Cenușă, a căruia locuință se află în marginea satului, au omorit atât pe numitul Cenușă, ce era în vârstă de 70 ani, precum și pe soția sa Uța.

Autoritatea locală în unire cu d. subprefect, dupe energice cercetări, a descoperit că autorii sunt 5 țigani, pe cari i-a și dat pe mâna justiției.

Maș mulți săteni din comuna Scurtești trimit *Îndreptări* din Buzău o copie iscălită de pe o plângere ce au adresat d-lui procuror; cu rugăciunea de a o da publicității.

Acești săteni, în număr de șase, arată d-lui procuror cum primarul comunei Scurtești, Coman Oprescu, le ia pentru actele de cununie câte 30, 20 saș, de la cel cu totul săraci, câte 5 lei de fle-care, deși bugetul comunei stabilește taxa de 1 leu 50 bani ca obligațiune legală; fără deosebire pentru toți.

Cerând o cercetare relativă la aceste abuzuri, ei reclamă parchetului ca primarul în chestie să fie obligat a înapoi sumele ce li s'au luat, mai mult, de la fle-care.

Iată aceste sume:

De la Ion Vladu	s'a luat 12 lei
« « Oprea Ștefan	« « 18 «
« « Ioniță Frățilă	« « 9 «
« « Ion Țardea	« « 6 «
« « Par. Enache	« « 4 «
« « Gh. Ștefan	« « 8 «

O altă plângere adresată d-lui procuror de pe lângă trib. Buzău, tot contra primarului Coman Oprescu, este aceea a femeii Simiona, soția lui Ion Bănică, din comuna Scurtești, care, în ziua de 17 trecut, a fost ridicat din casa lui de către forța armată; din ordinul primarului, dus la primărie, unde a fost bătut atât de strașnic încât Sâmbăta trecută a trebuit împărțit, starea în care se găsea ne mai lăsând nădejde de scăpare.

Sub-prefectul și ajutoarele sale s'au arătat p'acolo zilele trecute, fără însă se ia vre-o măsură contra acestui primar.

Femeia lui, desnădăjduită, se adresează d-lui procuror rugându-l să facă constatare grabnică până când mai trăește barbatul ei.

Motivele acestei schingiurii odioase nici ea însăși nu le știe; or cari ar fi ele însă, noi credem că, asemenea brutalității, nu pot fi scuabile nici odată, mai cu seamă, când ele sunt comise de către un primar.

Gazeta Buzăului vestește că podul de fer de peste apa Buzăului, ce este construit de curând pe linia ferată Buzău-Mărășești, este amenințat, dacă nu a fi distrus cu desăvârșire, cel puțin a suferi o mare stricăciune, din cauza podului celui vechiu care nu s'a ridicat până acum, și care după opiniunea oamenilor competenți, la prima viitură de apă mare pe riul Buzău, va fi luat și aruncat peste podul cel nou.

Podul de peste apa Istău va fi construit negreșit în primă-vara anului acesta. Proiectele pentru acest pod sunt deja în lucru.

Mercuri, 24 curent, pe la orele 10 noaptea, s'a găsit pe o șină a drumului de fer din gara Roman, despre capătul podului de pe riul Moldova, cadavrul sergentului major de artilerie Manolescu Costache. Nenoroșit avea vârful craniului retezat, spune *Romanu*, iar crierii împrăștiți la o distanță mai depărtată; toate hainele lui, afară de o mică spărtură la o parte de guler, erau neatînse. Presumațiunea este că el a fost tăiat de tren, fiind prins între șine pe când voia să meargă la d. Ghelberg mecanicul de la conductul apelor.

De alt-fel, asupra acestui accident se ivesc diferite versiuni, cari au pus în mișcare pe oamenii legii.

SOCIETATEA GEOGRAFICA

Ziua întâi și a doua.

Anul acesta ședințele generale ale societății geografice s'au ținut în zilele de 28 și 29 Februarie. Se știe că aceste ședințe sunt de ordinul prezidențial de Majestatea Sa Regele; din cauza însă a doliului, provocat de moartea împăratului Germaniei, Majestatea Sa n'a putut ocupa fotoliul prezidențial, înlocuit fiind de d. general Manu.

Primul conferențiar înscris în programul conferințelor din acest an era d. Odobescu. D-sa însă, fiind bolnav n'a putut veni. D-sa însă va publica în curând conferința ce avea să țină, ceea ce ne face să regretăm mai puțin această lacună în ședințele societății.

Rândul fiind al d-lui Buzoianu de la Craiova, d-sa a fost chemat a începe.

Neobositul cercetător în ale geografiei, a expus în rezumat rezultatul lucrărilor sale de astă-vară: Borcea și Bărağanul.

Începând cu Borcea d-sa a descris cursul acestui braț al Dunării din toate punctele de vedere; a trecut apoi în Balta, pe care a descris-o iarăși cu toate accidentele ei și în fine trecând pe lăcomiță a urmat-o în susul cursului până la Slobozia, unde s'a oprit.

Printre alte lucruri importante d. Buzoianu a precizat situația acelor movile după Bărağan, în special a celor situate pe malul oriental al Bărağanului, care, după părerea sa forma altă dată un adevărat front de apărare în contra unei invazii ce ar fi venit de pe Dobrogea.

A precizat apoi locul unde a existat cunoscuta Cetate de Flocoi, și la sfârșit vorbind de Bărağan, în special de partea ce explorează, și arătând contrastul dintre locuitorii din intru cu cei dupe malul Borcei, a terminat conchizând că numai construcțiunea unui canal de la Tândărel prin Renciu până la Jegălia, adică din lăcomiță la Borcea, ar da acestor locuitori elementul principal al vieții: apa.

După d-sa, a urmat interesanta conferință a d-lui doctor N. Manolescu, care a descris frumoasa cascada Niagara din America de Nord.

Această cascada se află situată tocmai pe limita septentrională a Statelor-Unite. Se împarte în trei părți: cascada americană, cascada centrală, și cascada canadiană.

A pomenit apoi despre casa lui Washington, liberatorul și fondatorul Statelor-Unite, pe care Americanii o conservă cu religiozitate.

A doua zi 29 Februarie erau înscrisi d-nii V. A. Urechii și Gr. Tocilescu.

D. Urechii a discutat câteva pagini răsărite din istoria patriei, și în special paginile sale răsărite s'au învîrtit asupra... asupra... cum să' zic, asupra emblemo-grafiei, sigilografiei, peceto-grafiei țărilor noastre. Din toate câte ne-a spus tot rezuma în aceasta: Capul de boi — zimbru — din Moldova există din timpurile cele mai vechi, pe când aquila noastră este introdusă mai încoace, mult mai încoace. Despre leul Olteniei, delinful Dobrogei n'a pomenit, cu toate că paginile sale răsărite s'au răsărit peste auditor în timp de aproape două ore.

Din această cauză d. Tocilescu și-a amănat conferința d-sale pentru o altă ședință, iar în locul său a vorbit d. S. P. Radianu, inspector silvic, care a întreținut Societatea Geografică despre studiul său lucrat din ordinul Ministerului Agriculturii asupra județului Bacău din punctul de vedere fizic, economic, și etnografic.

Conferința a fost asupra necesității practice ce avem de a face cercetării științifice, în județele țării și criza guvernului de a cunoaște îndeajuns starea economică a județelor. Conferențiarul vorbește de de-

numirea localității, de întinderea teritorială și hotarele județului, arătând preschimbările urmate în regularea circumscripțiilor sale.

D. Radianu termină conferința sa vorbind de geologia și orografia județului. Descrierea regiunilor ce'l compune, (muntel, dealurile și șesurile) părți în legătură cu geografia, s'au desvoltat înaintea societății cu importanța ce au.

Conferința aceasta, privitoare la unul din județele noastre, a fost foarte mult apreciată de public.

DIN AFARA

Evenimentele din Germania

Foile franceze sosite astăzi, având știri despre încetarea din viață a împăratului Wilhelm, discută și comentează mult acest grav eveniment. Așa *Le Temps* scrie între altele:

„Este un mare personaj istoric, care dispăre, unul dintre primii actori ai schimbărilor ce s'au îndeplinit în Europa de douăzeci de ani. Orcarivor fi fost sentimentele, pe cari Franța a trebuit să le aibe pentru bărbatul, care a luat parte la primele ei înfrângerii în acest secol, și care este autorul înfrângerilor ei din urmă, nimeni din această țară nu va contesta rolul important pe care a știut să'l ție cu demnitate în destinul grandios, pe care norocul armelor l'a creat Germaniei contemporane. Împăratul Wilhelm a fost fericit... Ajutat chiar de tradițiunile națiunii sale, de cursul evenimentelor, de erorile tuturor adversarilor săi; secundat de o armată excelentă, de general eminent, de un ministru genial, căruia a avut meritul să'l conserve o neștrămutată încredere, el a reușit să ridice prestigiul Prusiei prin războiul cu Danemarca, să expulzeze pe Austria din Germania și, după un război ce ne-a fost fatal, să facă din țara sa, până aci divizată, un imperiu puternic, cel mai formidabil în acest moment între Statele militare ale Europei. Această culme de prosperitate a fost durabilă. În timp de șapte-spre-zece ani împăratul Wilhelm s'a putut bucura în pace de gloria sa. Grație politicii prudente a prințului Bismark, Germania și-a putut păstra toate cuceririle fără să tragă spada. Bătrânul Monarh a fost cruțat de orice întoarcere a norocului, cu toate acestea, dacă soarta i-a fost favorabilă până în fine, în aceste luni din urmă a avut și el destulă durere și întristare din cauza atât a vârstel sale prea înaintate, cât și a boalei, de care suferă și acum moștenitorul său, astăzi împărat și rege...”

După ce face pe larg biografia împăratului Wilhelm și ei enumeră faptele, ziarul francez încheie ast-fel:

„Spre a termina această lungă analiză a unei domnii lungi, ne rămâne să zicem câteva cuvinte despre politica exterioră a lui Wilhelm I de la încoronarea sa ca împărat al Germaniei. O idee a dominat această politică: a face ca Europa să recunoască noua stare de lucruri, așa cum rezulta din războiul de la 1870. Afară de asta împăratul încununat cu lauri de un întreg război, fiind prea în vîrstă spre a dori și spera victoriei noi, vrea pacea și se zice că de mai multe ori și-a impus această voință d-lui de Bismark.

Pentru asigurarea acestei păci, împăratului Wilhelm i s'au părut necesare două lucruri: a izola pe Franța, a întârzia cât se poate mult timp reînălțarea ei, și a face alianță sau cel puțin a avea relații de amicitie cu cele două mari puteri continentale, Austria și Rusia....

Ziarul *La Paiz* spune următoarele în privința impresiunii ce a produs în Paris vestea despre moartea bătrânului monarh german:

„Sgomotul despre moartea împăratului a produs în Paris o vie emoțiune. La început numai un ziar a publicat o depeșă din Berlin anunțând acest grav eveniment. Moartea împăratului și consecințele ei a făcut obiectul întreținerilor în culorile Camerei.

Seara pe bulevardul lumea se bătea pe zăre și comenta depeșele contradictorii ce conțineau.

CORPURILE LEGIUITOARE

Ședința de la 29 Februarie.

SENATUL

Să face cunoscut Senatului răspunsul ministrului Germaniei, la adresa de condoleanță trimisă de Senat cu ocazia morții împăratului Germaniei.

Să citească adresa președintelui Camerei, prin care face cunoscut Senatului că s'a constituit biroul Camerei și cum anume. Ședința se suspendă la orele 3 fără 20 pentru ca senatorii să se consulte în privința persoanelor ce trebuie numite în comisia de dare în judecată a generalului Al. Angheliescu. Colectiviștii au compus o listă din tipurile cele mai năvinge. D-nii general Zefcar și alții protestă și vor să schimbe lista.

D. Președintel. — Mai am puține zile de trăit și voi să scap țara mea de hoți, de acea vîrșă să fiți fără milă.

Mișcare, mulți vor să se facă o anchetă serioasă. Senatorii se sfătuiesc și înlocuiesc vreo trei din cei vechi, cu d-nii Ureche, Rosetti, și general Haralambie.

Ședința se redeschide și președintele pune la vot dacă să se voteze azi comisia; Senatul primește.

Ședința se suspendă din nou.

Sunt două liste, una a colectiviștilor puri, alta a independenților.

Sunt aleși: d-nii Polizu, Nanu, Al. Orescu, S. Somănescu, Gen. Haralambie, V. Ureche, D. G. Roseti.

La orele 3 și jumătate ședința se ridică.

CAMERA

D. C. Dîsescu își dă demisia din postul de secretar, și i se primește. În locul d-sale se alege d. Ion Cogălniceanu cu 84 voturi.

În comisia de petiții se aleg d-nii: Drăghici, Tacu, Rusu, Exarhu, Roșianu, Năstăseanu, și Comăneru.

În comisia de indigenat, d-nii: Calimach, Cortazi, Lăcusteanu, Poroișeanu, Urzică, Scheleru, și Gr. Brătianu.

În comisiunea comunală; d-nii: Radu Stanian, Pruncu, Ienache Cantemir, Vizulea, Anastase. — Doi se vor alege, azide oarece n'au intrunit majoritatea.

În comisia pentru supravegherea Casei de depunerii se aleg d-nii I. Poenaru-Bordea, Vulturescu, Tănăsescu.

La ora 4 ședința se ridică.

ECOURI STREINE

O săritură primejdioasă. — Un soldat de la Lichtenfelde, de lângă Berlin, își luase concediul de o zi pentru a se duce la Potsdam, dar la întoarcere tocmai după ce se urcase în tren află cu spaimă, că acel tren era accelerat și nu se opria la Lichtenfelde. De oare-ce concediul lui nu dura decât până la 9 ore seara, stătu și se gândi că ce are să

facă și a ajuns în fine la hotărârea de a sări din tren la Lichtenfelde. Gândit și făcut. Ajungând în dosul gării, el își făcu vânt și sări pe o movilă de zăpadă care era lângă linie. Pasagerii din tren îl văzură operând această faptă îndrăznească, însă nu avură timp să'l oprească; de asemenea îl observară făcând vreo două-spre-zece tumbe de cea-laltă parte a movilei.

A doua zi nu lipsea nici un soldat de la casarmă, însă sergentul la instrucție, observă, că unul din oameni își ținea mereu batista dinaintea feței. Il strigă și când soldatul se apropia nu'l recunoscu.

— Cine ești?

— Eu sunt X.

Se uita bine la el și atunci văzu că ochii îi erau plini de sânge cu fășii verzi și albastre pe margini, capul îi era de tot umflat și o bucată de piele de la frunte până la bărbie lipsia.

El a fost îndată trimis la spital, unde se crede că are să se vindece.

Frumos sentiment de ordine și datorie.

Papa. — Din Roma se scrie unei foi vieneze, că nu de mult un cardinal a întrebat pe Papa, dacă n'ar crede oportun să se facă rugăciuni speciale spre a cere de la Dumnezeu restabilirea sănătății prințului imperial german Papa a răspuns:

«Sunt luni de zile deja decând în flece zi, dimineața și seara, adresez celui a tot puternic fierbințile mele rugăciuni pentru fiul augustului meu amic împăratul Wilhelm.» și Dumnezeu nu'l aude! — Curios!

BORCEA și BARAGANU

La 31 Iulie plecăm la București, însoțit de d. sub-locotenent Mehedinteanu. Am rămas o zi în București, pentru a ne pregăti, și la 2 August sosim în Călărași. Înainte de a începe excursiunea ce proiectasem, a nume studiul basinelui lăcomiței, aveam nevoie de a întâlni pe d. comandant al regimentului de dorobanți, care era invitat din partea ministerului de rebel să'mi dea tot ajutorul putincios.

Din Călărași aveam intențiunea de a porni direct la îmbucătura râului lăcomița, că de acolo să mă îndrept în susul cursului acestui râ. Dar conversațiunea ce am avut cu d. comandant colonel Dumitrescu, și cu directorul Prefecturii d. Pitișteanu, în special relațiile ce mi-ai dat acesti domni asupra Borcei și mai cu osebire asupra Bărağanului, m'a făcut să modific intru cât va itinerariul, căci o dată la fața locului nu puteam neglija o bună parte din colțul țării, parte asupra căreia cunoștințele noastre geografice sunt cu totul restrânse.

Ast-fel, în loc de a purcede din Călărași, direct la îmbucătura râului lăcomița, am hotărât a lua drumul pe Borcea.

În ziua de 3 August de dimineață eșirăm — eu cu sub-locotenentul Mehedinteanu — din Călărași și ne îndreptăm spre miază-zi, urmând pe țărmul Borcei până la pichetul numit *Gura Borcei*, punct unde acest braț se desface din Dunăre. Distanța între Călărași și acest punct nu este mai mare de 7 kilometri. La întoarcere am părăsit calea ce urmasem dimineața, la venire, și ne-am îndreptat ceva mai spre apus, spre a vizita marelă lac ce se află situat spre West de Călărași și care poartă numirea de *Jezerul Căldrașilor*. Acest lac are forma unui triunghiul, cu baza spre miază-zi. Suprafața acestui lac este de aproape 500 kilometre pătrate. Este plin de pește, ceea ce constituie o bogăție particulară locuitorilor dimprejur.

Pe la orele șase seara am ajuns la satul numit Măgureni, care ține de Călărași, sitat spre Sud-Est iar pe la nouă ore, dupe ce lăsasem la o parte sătulețul *Cadana*, ne oprim la *Tonea* spre a petrece noaptea. Acest sat numără vreo 300 familii dimpreună cu cele trei cătune ce i sunt anexate: *Cadana*, *Gambeta* și *Roseti-Clăcași*. De la Măgureni se desface din Brațul Borcea, un alt braț care străbate Balta 1) și care, înainte de a se împreuna iar cu brațul Borcea, se desparte în alte două brațe: unul se îmbucă cu Borcea în fața cătunului *Cadana*, iar cel-alt mai la Est, în fața satului *Tonea*.

În ziua de 4 August am străbătut distanța dintre *Tonea* și *Jegălia*, urmând tot pe țărmul Borcei și trecând prin satele *Coslogeni*, *Dichiseni*, *Sat-Noeni*, *Holtina*, *Socariciu* și *Beilic*. Pe această distanță n'am avut de observat alt accident decât îmbucătura unui prival 2) numit de locuitorii Râul alb, de alții numai *riul*. Acest prival se desface din Dunăre în dreptul cătunului *Dichiseni* și după ce străbate Balta de la Sud West către Nord-Est, se unește cu Borcea ceva mai la Est de comuna *Socariciu*. Acest prival, după cum vom vedea mai departe, a jucat în 1842 un rol decisiv în istorie, spre a zice ast-iel a formațiunei brațului Borcea.

În *Jegălia* am rămas a doua zi până la 11 ore dimineața, spre a studia valea ce poartă aceeași numire. Această vale se întinde spre miază noapte și are aspectul unei albi a uoul rîu ce nu mai există: unul din acele rîuri ce isvorăsc nu știu de unde, din mijlocul câmpului, care curg, urmând clina, fie cât de ușoară, a terenului, și care, după o trecere oare-ce de timp se învâlesc și dispar, fără a lăsa alte urme de cât lacul pe unde a curs, urme destinată a dispăre și ea după o răstimp oare-care.

M'am urcat pe această vale spre Nord până la punctul numit *puțul moacului*, în apropiere de cătunul *Nefelea*, format în timpurile din urmă. De aci m'am întors înapoi la *Jegălia*, însărcinând pe d. sub-locotenent Mehedinteanu să urmeze calea spre Nord până la *Renciu*, iar de acolo să se îndrepteze spre Est la *Fetești*, unde trebuia să ne întâlnim a treia zi.

După prânz am plecat din *Jegălia*, urmând tot pe țărmul Borcei și am ajuns seara la comuna *Pietrovi*, trecând prin cătunul *Mărlăneanu* și prin satul *Găldău*. Acest sat dimpreună cu cătunul *Murleanu* formează o comună cu o populațiune de aproape 200 familii.

A doua zi 6 August am străbătut distanța de la *Pietrovi* până la *Fetești*, trecând prin satele *Cocargea*, *Buliga* și *Dudești*. *Buliga* formează cu *Cocargea* o singură comună, iar *Dudești*, deși lipit de *Fetești* formează o comună a parte. *Cocargea* dimpreună cu *Buliga* au o populație de aproape 300 familii.

Pe întreaga distanță de la *Călărași* și până la *Fetești* n'am întâlnit alte accidente, în afară de cele notate, de cât lacul de lângă *Jegălia*, care nu prezintă vreo importanță din punctul de vedere al întinderii. Întru cât privește brațul Borcei direcția sa este cea următoare: De la punctul numit *Gura Borcei*, unde se află și un pichet de dorobanți, în fața orașului *Silistra*, Borcea se îndreptează spre Nord până la *Călărași*, de unde o ia spre Est și apoi spre Nord-Vest până la *Coslogeni*. De aci și până la *Dichiseni* Borcea curge direct spre Est, căci de la *Dichiseni* și până la *Fetești* urmează o direcțiune spre Nord-Est, făcând ici și

1) Prin această denumire se înțelege tot ținutul cuprins între Borcea și Dunăre. Este prin urmare cea mai mare insulă din câte formează Dunărea în cursul său.

2) Prin prival se înțeleg toate cursurile de apă care se desfac din Borcea și trec în Dunăre, sau pleacă din interiorul Baltei și merg la Dunăre sau la Borcea.

FOIȚA 'ROMÂNIEI LIBERE,

— 1 Martie 1888 —

CONVORBIRE ȘTIINȚIFICĂ

INFINITUL

Universul vizibil, cu milioanele lui de sorți, nu reprezintă decât o parte nelămurită din universul total; de altă parte, milioanele de ani sau chiar milioanele de secole prin cari încercăm să exprimăm desvoltarea progresivă a nebuloaselor, a soriilor, și a lumilor, nu reprezintă decât un moment în durată eternă, fără început în trecut și fără sfârșit în viitor. Ceea ce ne face să vedem știința nu servește decât ca să ne dăm mai bine seamă de neputința noastră de a lărgi câmpul observațiilor ce facem, de slăbiciunea noastră escisivă față de infinitul universului.

Dacă toți acești sorți ar fi fișii, imobili, domnind fiecare în domeniul său neperitor, aspectul universului ar fi poate tot atât de grandios. Dar ar fi mai puțin viu. Toate aceste stele însă, vaste ca soarele nostru, depărtate unele de altele prin distanțe insondabile, sunt în mișcare. Nimic nu este fix în univers.

Aceste mișcări de translațiune ale soriilor sunt nesimțite de ochi, pentru că ele se fac la o prea mare distanță; dar ele sunt mai repezi decât orice mișcare observată pe pământ. Steaua care este soarele nostru vine de la constelațiunea *Colombel* și ne duce către *Ercule* cu o iuteală enormă, înfundându-se mereu în imensitățile totdeuna deschise ale spațiului.

Noi suntem, pe pământ, jucăria mai multor mișcări continue și variate; dar suntem atât de mici pe acest glob și atât de depărtați de restul lumii, încât totul ne apare imobil. Să considerăm însă cerul când noaptea acoperă lucrurile de pe pământ, când stelele se aprind; să ne închipuim că plecăm, în spre misteriosul cer, cu iuteala lumii. De la a doua secundă trecem în dreptul lunii, care deschide înaintea noastră craterele sale și deslășură văile sale selbatice.

Să nu ne oprim. Soarele apare din nou ochilor noștri, la depărtarea unde ne găsim, și astfel putem să aruncăm o ultimă privire pe pământul luminat, glob mic, care cade micșorându-se în noaptea infinită. Venus se apropie, pământ nou, ecul cu al nostru. Să nu ne oprim nici aci. Trecem destul de aproape de Soare pentru ca să recunoaștem exploziunile sale formidabile. Iată acum, în drumul nostru, Marte, cu mările, fluviile, golfulurile sale, cu tot ce se

găsește pe densus. Să mergem înainte. Joie, colos enorm, se apropie. O mie de pământuri nu tac cât densus. Ce iuteală în zilele lui! Și câte curiozități putem descoperi!

Să sburăm înainte. Iată Saturn, încoronat cu o stranie aureolă, împrejurul căruia se învîrtesc opt globuri. Pe urmă găsim în drumul nostru pe Uran, pe Neptun. Dacă sburăm înainte, dăm peste cometa, palidă, înceată, care alunecă înaintea noastră. Aruncând ochii îndărăt tot mai distingem. Soarele, ca o stea imensă care strălucește în mijlocul populațiunei cerului.

Cu iuteala constantă de 300,000 de kilometri pe secundă, patru ceasuri au trecut ca să ajungem până la Neptun; dar acum sunt mai multe zile de când sburăm printre comete, și în timp de mai multe săptămâni, de mai multe luni, traversăm mereu soliditudinele de cari familia solară este înconjurată, întâlnind acolo numai comete cari călătoresc dintr'un sistem într'altul, stelele căzătoare, meteorițele, sfărâmurile ale unor lumi ce sunt în ruină.

Să mergem cu grozava iuteală de până acum în timp de trei ani și jumătate, pentru ca să ajungem la soarele cel mai aproape, focar enorm, care varsă împrejurul lui în spațiu o lumină și o căldură mai intensă decât acelea pe cari le varsă soarele nostru propriu. Dar să nu ne oprim: să continuăm sborul nostru înainte în timp de

zece, de douăzeci, de o sută, de o mie de ani...

O mie de ani, fără nici o oprire, să traversăm, să examinăm aceste sisteme multiple, acești noi sorți de toate mărimile, focare puternice, aceste nenumărate familii de planete variate, pământuri depărtate locuite de ființe, acești sateliți.

Iată încă o mie de ani pe cari ei întrebuințăm ca să mergem tot înainte în linie dreaptă. Străbatem gramezi de sorți, universuri depărtate, nebuloase calea lactee care se rupe în făși, geneze formidabile; să nu ne mirăm dacă sorți cari s'apropie sau stele depărtate ploă înaintea noastră lacrimi de foc cari cad în nesfârșita prăpastie; să asistăm la prăpădirea globurilor, la ruina pământurilor caduce, la nașteri de nouă luni. — Încă o mie de ani, încă zece mii de ani, încă o sută de mii de ani de mers nebun, fără a ne mai opri sau a merge mai încet, și tot în linie dreaptă.

Să ne închipuim că mergem tot așa în timp de un milion de ani. — Am ajuns la marginea universului vizibil? Eată imensități negre ce trebuie să fie trecute. — Dar dincolo nouă stele se aprind în fundul cerurilor; să mergem în spre ele. De vom întrebuința încă un milion de ani, vom face nouă descoperiri, vom da peste nouă splendori! Vom întâlni nouă universuri, nouă lumi, nouă pământuri, nouă omeniri!..

Nu o să dăm niciodată de un sfârșit? Vom avea înainte mereu spațiul deschis? Unde ne găsim acum? Am făcut un drum

enorm, mergând milioane de ani cu o iuteală ca a lumii, iuteală enormă de care nici nu ne facem idee dacă o compărăm cu iutețile ce observăm pe pământul nostru! Și care e rezultatul? Ne găsim tot în situațiunea de la plecare: suntem înconjurați de toate părțile de spațiu fără margini. Suntem tot în pozițiunea de la plecare, tot în centrul universului: pentru că centrul este peste tot circumferință nefiind nicăieri.

Și acum vîzînd infinitul înaintea noastră rămânem înmărmuriți, incapabili d'a mai urma o cale care nu duce nicăieri. Dacă am cădea de unde ne găsim în linie dreaptă în prăpastia ce este deschisă destul subțul nostru, dacă am cădea necontenit fără să fim împedeceți niciodată de nimic n'am da de un fund, tocmai cum n'am găsit nici o culme. Nadizul devine zenit, încoala nici o schimbare. Nemărginitul în jos ca și în sus, într'o parte oricare ca și în cealaltă. În acest infinit, asociațiunile de sorți și de lumi cari constituiesc universul nostru vizibil nu formează decât o insulă a marelui arhipelag, și, în eternitatea vremurilor, viața întreagă a planetei noastre nu este decât cantitate netsemnată.

„Să ne oprim, zice d. Flammarion, înaintea acestor căntepelațiuni. Nu ne găsim, este adevărat, decât la intrarea templului; opulențele siderale încep d'abia să se deslășure înaintea privirilor noastre, bogățiile cerului ne înconjură, universalele constelate se deschid sub pașii noștri, pannonamele naturii cerești se duc și captivă vează contemplațiunea noastră studioasă...”

CASA DE SCHIMB

MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, în palatul "Principele Dimitrie Ghika, (Dacia-Romania) Strada Lipsani, în fața noii clădiri a Băncii Naționale.

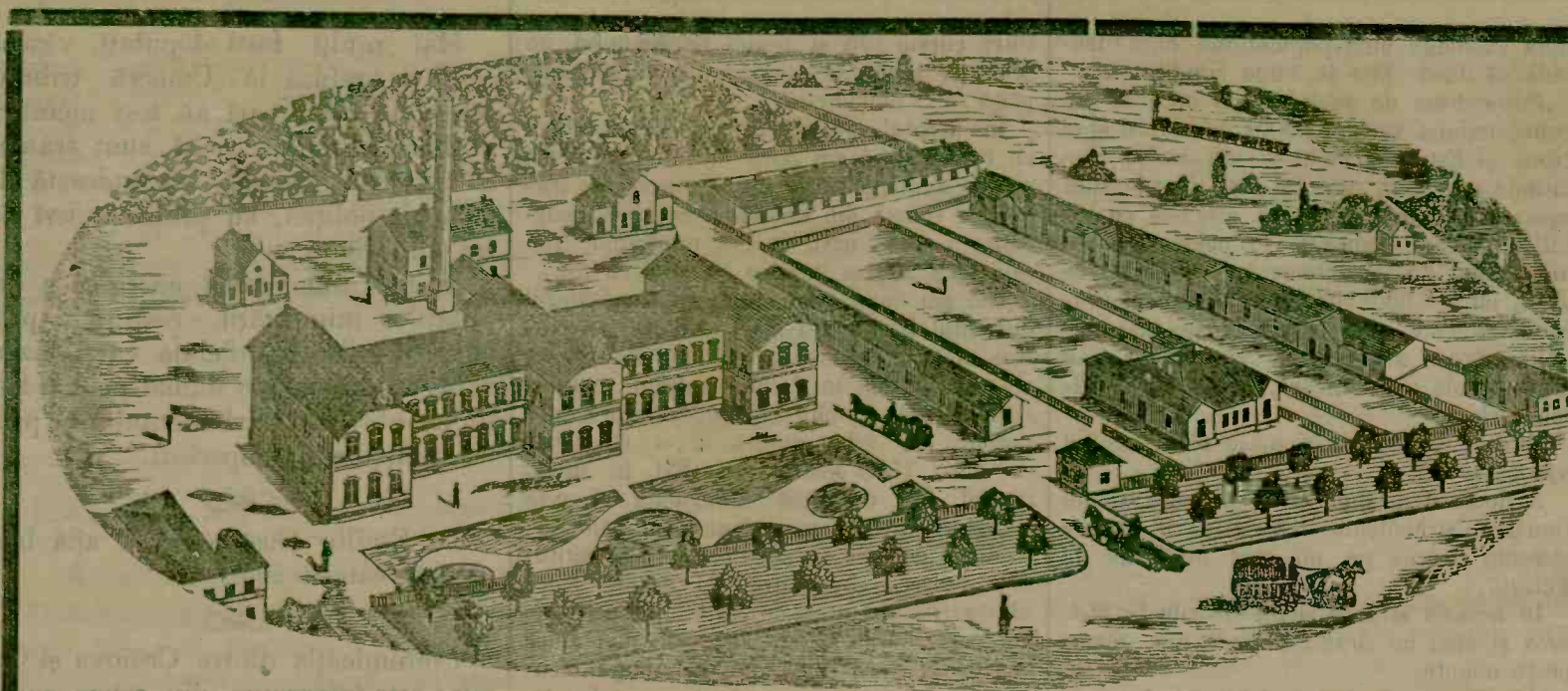
BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face orice schimb de monezi

Cursul pe ziua de 1 Martie 1888

Table with columns for 'Cumpără' and 'Vinde' listing various financial instruments and their exchange rates.

N.B. Cursul este scoțit în aur.

M. TH. MANDREA & COMP.

S'A DESCHIS în STRADA CAROL Nr. 21, Un Magazin al acestei fabrici unde Onor. Public va putea găsi orice fel de INCALȚĂMINTE pe prețul Fabricii și în condițiunile cele mai favorabile pentru Public.

De vânzare Casele cu locuitor, având terenul cu două fațade, în Strada Scurtă Nr. 2, și Strada Labirint suburbia Ceauș-Radu. Doritorii se pot adresa la proprietară în aceste strade.

DE INCHIRIAT un apartament compus din 6 camere spațioase pentru stăpâni, bucatărie, odă de servitori și pivniță, în strada Doamnei Nr. 14 bis. Pentru informațiuni a se adresa la d. Carol Göbl în acea casă sau la d-nii F. Göbl fi, Pasagiul Român Nr. 12.

CREMA SIMON advertisement featuring an image of a woman and text describing the product's benefits for skin care.

TRUFE VERITABILE proaspete din Perigord, calitate extra, cu 20 franci kilo net, aduse franco la gara cea mai apropiată de destinator.

POUZALGUE, a Vitry lângă PARIS.

FRIDERICH PILDNER advertisement for Trifoi-Lutzernă Superfină, highlighting its quality and availability.

ECONOMIA DE INCALZIRE advertisement for H. Hönich's tapestry store, promoting Swedish burlete for heating.

SPECIALITATI MEDICAMENTOASE advertisement for I. A. CIURA, a pharmacist, listing various medicinal products like Protocalatul de Fer Ciura.

Librăria Al. Degenmann advertisement for Dorobantul, Les Dernières Cartouches, and L'Indépendance de la Roumanie.

MARELE CIRC SIDOLI advertisement for a circus performance by Barker, featuring a horse and rider.

VLADIMIR CROITORUL CURTII advertisement for a tailor shop in Bucuresci, offering high-quality clothing.

ROMANIA LIBERA Redacția și Administrația Pasagiul Român, Nr. 3 bis.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil dela 19 Iunie 1887. A large table listing train routes, stations, and schedules across various regions.